T071 BL 1 (083) Giới Đại Vọng Ngữ-4 Pháp Ba La Di-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Ma Ha Tăng Kỳ

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 1 4. GIÔÙI ÑAÏI VOÏNG NGÖÕ Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, taïi moät laøng kia coù hai Taêng ñoaøn an cö. Luùc an cö xong, moät nhoùm veà thaønh Xaù-veä thaêm vieáng Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã chaân Phaät, roài ngoài sang moät beân. Ñöùc Theá Toân tuy bieát maø vaãn hoûi: “Naøy caùc Tyø-kheo, caùc thaày an cö ôû ñaâu roài ñeán ñaây?”. Ñaùp: “An cö taïi laøng aáy”. Phaät laïi hoûi: “Caùc thaày an cö coù vui khoâng? Khaát thöïc coù deã khoâng? Haønh ñaïo coù ñuùng phaùp khoâng? Sau khi an cö xong coù ñöôïc y an cö khoâng? Caùc Öu-baø-taéc coù thöôøng lui tôùi chaêng?”. Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Haï an cö vui, haønh ñaïo ñuùng phaùp nhöng khaát thöïc khoù ñöôïc, y vaät khoâng ñuû, caùc Öu-baø- taéc khoâng thöôøng lui tôùi”. Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: “Ngöôøi xuaát gia ñaâu coù theå nhaän ñöôïc cuûa theá gian hoaøi! Caùc Tyø-kheo neân bieát: ÔÛ ñôøi coù taùm phaùp thöôøng theo saùt ngöôøi ta, vaø ngöôøi ñôøi cuõng thöôøng theo saùt taùm phaùp naøy. Taùm phaùp naøy laø: 1. Lôïi. 2. Khoâng lôïi. 3. Khen. 4. Khoâng khen. 5. Ca ngôïi. 6. Phæ baùng. 7. Vui. 8. Khoå. Nhöõng Tyø-kheo naøo ngu si, phaøm phu, ít nghe, ít bieát ôû trong chaùnh phaùp maø taâm khoâng ñieàu phuïc, ôû trong phaùp cuûa Hieàn Thaùnh maø trí khoâng môû mang, khi theá lôïi sinh khôûi khoâng kheùo quaùn saùt: Theá lôïi sinh khôûi töùc laø phaùp voâ thöôøng, hoaïi dieät, neân tuy coù sinh khôûi chuùng

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 2

seõ choùng hoaïi dieät, khoâng theå coøn maõi. Neáu khoâng quaùn saùt yù nghóa cuûa phaùp ñuùng nhö theá, thì ñoù laø keû phaøm phu, khoâng thaät coù trí tueä, tuøy thu- aän theá phaùp. Cuõng theá, töø söï khoâng coù lôïi cho ñeán vui, khoå cuõng khoâng bieát quaùn saùt: Nieàm vui tuy phaùt sinh, nhöng noù laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät, maø ñaõ mang tính chaát voâ thöôøng hoaïi dieät, thì noù seõ choùng taøn, khoâng theå coøn maõi. Neáu ai khoâng bieát quaùn saùt yù nghóa chaân thaät nhö theá thì ñoù laø keû phaøm phu, khoâng thaät coù trí tueä, tuøy thuaän theo theá phaùp. Caùc Tyø-kheo neân bieát raèng, nhöõng ai ñoái vôùi theá phaùp naøy khoâng quaùn saùt, neân khi theá lôïi phaùt khôûi thì sinh ra tham tröôùc, neáu noù khoâng sinh khôûi, thì ñaâm ra lo aâu, cho ñeán caùc khía caïnh vui, khoå kia cuõng theá. Naøy caùc Tyø-kheo, nhö vaäy laø ba thoï taêng tröôûng. Ba thoï ñaõ taêng tröôûng; thì boán thuû seõ löøng laãy. Boán thuû löøng laãy thì coù sinh duyeân. Do ñoù maø khoå aám taäp khôûi taêng tröôûng maïnh meõ, sinh laõo beänh töû, öu bi khoå naõo, taâm loaïn phaùt cuoàng. Caùc Tyø-kheo neân bieát: Caùc ñeä töû Hieàn Thaùnh, ña vaên trí tueä thì ôû trong chaùnh phaùp taâm kheùo ñieàu phuïc, ôû trong phaùp cuûa Hieàn Thaùnh, taâm ñöôïc môû mang, khi theá lôïi phaùt sinh, thì neân kheùo quan saùt: Theá lôïi tuy sinh khôûi, nhöng noù laø phaùp voâ thöôøng hoaïi dieät maø ñaõ voâ

thöôøng hoaïi dieät thì noù seõ choùng taøn, khoâng theå coøn maõi, cho ñeán hai yeáu toá vui, khoå kia cuõng laïi nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo neân bieát: Khi quaùn saùt nhö theá, thì luùc theá lôïi sinh khôûi seõ khoâng tham tröôùc; luùc theá lôïi khoâng sinh khôûi, taâm khoâng saàu naõo; cho ñeán vui, khoå kia cuõng theá. Do ñoù yeâu gheùt khoâng sinh, caûm nhaän tuøy nghi, lìa moïi saàu khoå; cho ñeán vui khoå caùc uaån ñeàu dieät taän, lieàn ñöôïc Nieát-baøn. Khi Theá Toân thuyeát phaùp aáy roài, beøn laäp laïi baèng theå keä: “Lôïi suy vaø huûy döï, Xöng cô cuøng khoå vui. Taùm phaùp thöôøng xen nhau, Qua laïi ñoåi thay luoân. Taùm phaùp naøy bieán hoùa, Tan hoaïi coù beàn ñaâu. Theá neân Thaùnh ñeä töû, Caàm göông voâ thöôøng soi. Xem kyõ taùm phaùp aáy, Khoaûnh khaéc khoâng taïm döøng. Trong boán thöù lôïi laïc, Chöa töøng bò dao ñoäng.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 912

Neáu gaëp ngöôøi huûy baùng, Loøng khoâng thaáy khoå ñau. Neáu lìa taùm phaùp naøy, Môùi laø keû trí tueä. Ra khoûi soâng aùi duïc, Vöôït qua bieån sinh töû”. Khi caùc Tyø-kheo nghe Phaät daïy nhö theá ñeàu raát hoan hyû, lieàn baïch Phaät: “Laønh thay Ñöùc Theá Toân, ñaõ duøng phöông tieän thieän xaûo noùi veà taùm phaùp ôû ñôøi, thaät laø chöa töøng coù”. Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Nhö Lai ÖÙng Cuùng Chaùnh Bieán Tri, tam ñaït voâ ngaïi naêng löïc trí tueä nhö aùnh traêng raèm, noùi veà taùm phaùp ôû ñôøi coù chi laø kyø laï. Ngaøy xöa Ta laøm chim oanh vuõ trong loaøi suùc sinh, vì caùc loaøi chim khaùc, noùi taùm phaùp aáy, theá môùi laø kyø ñaëc”. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: “Ñaõ töøng coù theá sao?”. Phaät ñaùp: - Ñuùng theá. Trong thôøi quaù khöù coù moät vò Vua nuoâi hai con chim oanh vuõ, moät con teân La-ñaïi, moät con teân Ba-la ñeàu hieåu ñöôïc tieáng ngöôøi, neân Vua raát yeâu thöông, nhoát trong loàng vaøng, cho aên thöùc ngon. Luùc aáy, coù moät Ñaïi thaàn ñem hieán cho Vua moät con khæ con, tình ñôøi voán chuoäng cuûa môùi, neân Vua raát yeâu thích cho aên uoáng nuoâi döôõng coøn kyõ hôn oanh vuõ. Baáy giôø, oanh vuõ Ba-la beøn noùi vôùi La-ñaïi baèng baøi keä: “Tröôùc ñaây aên cuøng Vua Vò ngon nhaát theá gian. Baây giôø, khæ cöôùp maát, Ñaønh phaûi chòu thieáu thoán”. Luùc aáy, La-ñaïi noùi: “Vieäc ñoù roài cuõng voâ thöôøng, chaúng bao laâu nöõa con khæ con naøy cuõng seõ maát phaàn lôïi döôõng maø thoâi”, beøn ñaùp Bala baèng baøi keä: “Lôïi suy vaø huûy döï, Xöng cô cuøng khoå vui. Ñeàu laø phaùp voâ thöôøng. Coù gì ñaâu buoàn vui”. Theá roài Ba-la laïi ñoïc keä: “Gaëp chi cuõng chaúng vui, Khoâng coù gì thích thuù. Chæ nghe tieáng cheâ bai, Khoâng ñöôïc ai khen ngôïi.

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 913

Ta nay ñöôïc laøm chim, Vì sao chòu khoå naøy?”. Luùc khæ con coøn nhoû, saéc loâng möôït maø, nhaûy nhoùt vui nhoän neân ai cuõng thích ñuøa vôùi noù. Ñeán luùc lôùn leân, saéc loâng xô xaùc, ai thaáy cuõng chaùn gheùt. Noù laïi coøn veånh tai chu mieäng, ñe doïa treû con. Khi aáy, oanh vuõ La-ñaïi beøn noùi vôùi Ba-la baèng baøi keä naøy: “Veånh tai nhaên maët laïi, Chu mieäng nhaùt treû con. Töï mình gaây toäi loãi, Chaúng bao laâu heát lôïi”. Con khæ aáy lôùn leân, loøng thöông cuûa Vua lieàn döùt, neân Vua ra leänh keû taû höõu ñem noù buoäc ngoaøi coät chuoàng ngöïa. Luùc

aáy hoaøng töû coøn beù tay caàm thöùc aên ñeán beân con khæ. Khæ ñoøi thöùc aên, hoaøng töû khoâng cho, noù beøn noåi giaän caøo maët khieán hoaøng töû bò thöông vaø raùch caû y phuïc. Hoaøng töû kinh haõi, keâu la inh oûi. Vua beøn hoûi keû taû höõu vì sao con mình keâu khoùc. Keû taû höõu beøn ñem söï vieäc aáy taâu leân nhaø Vua. Vua raát giaän döõ, beøn sai ngöôøi ñaäp cheát, ñem vöùt beân haøo ñeå cho kyø ñaø aên. Khi aáy, oanh vuõ Ba-la beøn noùi vôùi La-ñaïi baèng baøi keä: “Baïn laø baäc trí tueä, Thaáy tröôùc vieäc chöa ñeán. Anh em ta chöa cheát, Maø khæ ñaõ cheát roài”. Phaät beøn noùi vôùi caùc Tyø-kheo: - Luùc aáy, chim oanh vuõ La-ñaïi naøo phaûi ai khaùc maø chính laø Ta ñaây, coøn chim oanh vuõ Ba-la chính laø A-nan vaäy. Khi Ta laøm chim oanh vuõ maø coøn vì thaày aáy noùi veà taùm phaùp voâ thöôøng chuyeån bieán ôû ñôøi khoâng theå coøn maõi, huoáng chi ngaøy nay ñaõ thaønh Chaùnh Giaùc laïi coøn noùi veà taùm phaùp aáy, thì coù chi laø kyø laï. Khi ñoù, Taêng ñoaøn thöù hai an cö xong, cuõng ñi ñeán haàu thaêm, ñaûnh leã Theá Toân, roài ngoài qua moät beân. Ñöùc Theá Toân tuy bieát maø vaãn hoûi: “Caùc Tyø-kheo an cö ôû ñaâu roài ñeán ñaây?”. Ñaùp: “Baïch Theá Toân! An cö taïi choã aáy”. Phaät lieàn hoûi caùc Tyø-kheo: “An cö coù vui khoâng? Haønh ñaïo coù vaát vaû khoâng? Khaát thöïc coù deã daøng khoâng? Sau khi an cö xong, coù ñöôïc y an cö khoâng? Caùc Öu-baø-taéc coù thöôøng lui tôùi khoâng?”. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät: “Haï an cö vui veû, haønh ñaïo khoâng vaát vaû, khaát thöïc deã daøng, coù nhieàu y an cö, caùc Öu-baø-taéc lui tôùi ñoâng ñuùc”. Phaät laïi hoûi: “Vì lyù do gì hai chuùng cuøng an cö taïi moät laøng maø chæ

coù moät chuùng ñöôïc cuùng döôøng nhieàu, coøn moät chuùng khoâng ñöôïc?”. Caùc Tyø-kheo baïch vôùi Phaät: “Baïch Theá Toân! Chuùng con duøng voâ löôïng phöông tieän ca ngôïi Tam baûo, cuõng thöôøng ca ngôïi caùc ñaïi ñeä töû cuûa Phaät nhö Toân giaû Xaù-lôïi-phaát, Muïc-kieàn-lieân v.v... vaø töï ca ngôïi veà coâng ñöùc tu taäp cuûa chính mình”. Phaät hoûi caùc Tyø-kheo: “Nhöõng ñieàu caùc thaày ca ngôïi coù thaät nhö theá khoâng?”. Ñaùp: “Baïch Theá Toân! Tam baûo vaø Toân giaû Xaù-lôïi-phaát maø chuùng con ca ngôïi laø coù thaät, coøn töï ca ngôïi mình thì khoâng thaät”. Phaät khieån traùch: “Naøy caùc Tyø-kheo! Ñoù laø vieäc aùc. Taïi sao chæ vì lôïi döôõng cho baûn thaân maø laïi ca ngôïi nhöõng ñieàu mình khoâng thöïc coù? Thaø aên tro buïi, nuoát phaân ñaát, duøng dao beùn moå buïng, chöù khoâng neân duøng lôøi doái traù ca ngôïi mình coù phaùp hôn ngöôøi (quaù nhaân phaùp) ñeå ñöôïc cuùng döôøng”. Roài Phaät nhaán maïnh: “Ta thöôøng khen ngôïi ít muoán, bieát ñuû, vì sao caùc thaày laïi ña duïc khoâng thoûa maõn, caàu nhieàu khoâng bieát chaùn? Ñoù laø ñieàu phi phaùp, phi luaät, khoâng phaûi vieäc ta daïy, khoâng theå duøng vieäc aáy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän”. Sau khi Theá Toân duøng caùc bieän phaùp khieån traùch caùc Tyø-kheo aáy roài, caùc Tyø-kheo an cö taïi laøng aáy khi vaøo laøng khaát thöïc, nhöõng ai töï ca ngôïi mình thì khaát thöïc deã daøng coøn nhöõng ai khoâng töï ca ngôïi thì khaát thöïc raát khoù khaên. Luùc aáy, moät Tröôûng laõo Tyø-kheo töï suy nghó: “Vì sao ta laïi duøng lôøi doái traù töï ca ngôïi mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi ñeå ñöôïc nuoâi soáng? Töø nay trôû ñi ta khoâng ñöôïc duøng lôøi

doái traù ñeå töï khen mình nöõa". Roài vaøo buoåi saùng sôùm thaày khoaùc y, caàm baùt vaøo laøng khaát thöïc. Khi ñoù, coù ngöôøi hoûi thaày: "Tröôûng laõo ñoái vôùi quaû thaùnh, thaày coù ñaït ñöôïc gì khoâng?". Thaày Tyø-kheo naøy khoâng töï ca ngôïi mình, neân ñi khaát thöïc choã naøy choã kia ñeàu khoâng ñöôïc. Maët trôøi saép xeá boùng, ñoùi khaùt khoán ñoán, thaày beøn töï ca ngôïi, khaát thöïc lieàn ñöôïc. Coù vò Tyø-kheo khaùc nghe vò Tröôûng laõo aáy luùc thì noùi thaät, luùc thì noùi doái, lieàn ñeán baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Vì sao Tröôûng laõo Tyø-kheo aáy taâm chí baïc nhöôïc, khoâng giöõ ñöôïc kieân coá, khinh suaát nhö vaäy?". Phaät noùi vôùi Tyø-kheo aáy: "Vò Tröôûng laõo aáy khoâng nhöõng ngaøy nay taâm chí baïc nhöôïc, khinh suaát khoâng giöõ ñöôïc kieân coá, maø trong ñôøi quaù khöù cuõng ñaõ nhö theá". Caùc Tyø-kheo laïi baïch vôùi Phaät: "Baïch Theá Toân! Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät ñaùp: "Ñuùng nhö theá! Trong thôøi quaù khöù coù traän möa traùi

muøa lieân tuïc baûy ngaøy khoâng döùt. Caùc muïc ñoàng khoâng ra khoûi nhaø suoát baûy ngaøy. Luùc aáy, coù con choù soùi ñoùi, thaát theåu ñi tìm thöùc aên khaép xoùm laøng, ñi ñeán baûy thoân maø khoâng ñöôïc thöù gì caû. Roài noù töï baûo: "Chi baèng hoâm nay ta giöõ chay laït maø an truï" beøn trôû veà röøng nuùi, aån mình trong hang, phaùt nguyeän: "Mong taát caû chuùng sinh ñeàu ñöôïc yeân oån". Theá roài, noù nhieáp thaân an toïa, nhaém maét suy nghó. Lòch trình cuûa Ñeá Thích cöù vaøo caùc ngaøy chay haèng thaùng nhö ngaøy moàng taùm, möôøi boán, ngaøy raèm, cöôõi roàng traéng y la xuoáng quaùn saùt theá gian, xem thöû chuùng sinh naøo hieáu thuaän vôùi cha meï, cuùng döôøng Sa-moân, Baø-la-moân, boá thí, giöõ giôùi tu phaïm haïnh, thoï trì baùt trai giôùi. Khi Thích Ñeà Hoaøn Nhaân quan saùt khaép nôi lieàn ñeán hang nuùi aáy, thaáy con choù soùi kia ñang nhaém maét tö duy, beøn suy nghó: "OÂi, con choù soùi naøy laø loaøi muoâng thuù maø thaät laø kyø ñaëc. Con ngöôøi coøn khoâng coù taâm nhö theá, huoáng gì choù soùi maø ñöôïc nhö vaäy". Beøn muoán thöû xem ñeå bieát hö thöïc. Ñeá Thích lieàn bieán thaønh moät con deâ, ñöùng tröôùc hang, lôùn tieáng goïi ñaøn. Khi aáy, choù soùi thaáy deâ lieàn nghó: "Kyø thay, phöôùc baùo chay laït boãng döng ñeán. Ta ruoàng caû baûy thoân tìm thöùc aên maø khoâng ñöôïc, nay taïm thôøi giöõ chay laït thì thöùc ngon töï nhieân ñeán. Thöùc aên nhaø beáp ñaõ ñöa ñeán, giôø phaûi aên thoâi, aên xong roài haõy giöõ chay laït". Soùi beøn ra khoûi hang, lao ñeán choã deâ. Deâ thaáy soùi ñeán kinh haõi boû chaïy. Soùi lieàn ñuoåi theo, deâ chaïy khoâng döøng. Ñuoåi moät ñoaïn xa, deâ lieàn bieán ra choù, mieäng vuoâng, tai lôùn, quay laïi ñuoåi soùi, suûa leân inh oûi. Soùi thaáy choù röôït, sôï haõi chaïy lui. Choù ñuoåi gaáp theo, soùi chaïy thoaùt ñöôïc, trôû veà laïi hang, beøn suy nghó: "Ta muoán aên thòt noù, ngöôïc laïi, noù ñoøi xôi ta". Khi aáy, Ñeá Thích beøn giaû laøm con deâ queø, keâu be be tröôùc maët choù soùi. Soùi nghó: "Tröôùc kia laø con choù, maø ta vì ñoùi hoa maét laïi töôûng laàm laø deâ. Giôø ñaây thaáy roõ, con naøy môùi ñuùng laø deâ". Soùi beøn ñònh thaàn xem kyõ, thì thaáy söøng tai loâng ñuoâi hoaøn toaøn laø deâ thaät. Soùi beøn ra khoûi hang ñuoåi theo, deâ sôï boû chaïy. Soùi saép chuïp ñöôïc, thì deâ laïi

hoùa thaønh choù, ñuoåi ngöôïc laïi soùi, cuõng nhö laàn tröôùc. Soùi nghó: “Ta muoán aên haén, maø roài haén laïi muoán xôi ta”. Luùc aáy, Ñeá Thích lieàn hoùa thaønh con deâ con, ñöùng tröôùc soùi keâu meï, goïi baày. Soùi noåi giaän noùi: Ngöôi bieán thaønh cuïc thòt, ta cuõng khoâng ra khoûi hang, huoáng laø hoùa thaønh deâ con ñeå hoøng gaït ta”. Roài soùi giöõ chay laït trôû laïi, laéng loøng suy nghó. Khi aáy, Ñeá Thích bieát taâm nieäm cuûa soùi muoán giöõ chay laït trôû laïi, neân vaãn mang hình thöùc deâ con ñöùng tröôùc hang soùi. Theá roài, soùi ñoïc keä: “Neáu quaû thaät laø deâ, Ta cuõng khoâng theøm ra.

Huoáng gì laø giaû daïng, Khuûng boá ta nhö tröôùc. Thaáy ta giöõ trai giôùi, Ngöôi laïi ñeán thöû ta. Giaû söû laø cuïc thòt, Ta cuõng khoâng theå tin. Huoáng gì giaû deâ con, Laøm boä keâu be be”. Baáy giôø, Theá Toân ñoïc keä: “Neáu coù ngöôøi xuaát gia, Giöõ giôùi caùch hôøi hôït, Khoâng theå boû lôïi döôõng, Nhö soùi giöõ trai giôùi”. Khi aáy, Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Choù soùi luùc aáy ñaâu phaûi ai khaùc maø chính laø thaày Tyø-kheo naøy. Ngaøy xöa laøm soùi, taâm chí khoâng kieân coá maø ngaøy nay tuy ñaõ xuaát gia vaãn cöù khinh suaát”. Baáy giôø, Theá Toân truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù- veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, vaø vì möôøi lôïi ích cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo chöa bieát, chöa chöùng, maø töï xöng laø ñaõ ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, coù tri kieán thuø thaéng cuûa baäc thaùnh, bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, thì Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung. Laïi nöõa, khi Phaät ôû taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Luùc aáy coù hai Tyø-kheo soáng nôi röøng nuùi hoang vaéng. Moät Tyø-kheo taïm thaønh töïu Caên löïc, Giaùc chi, Thaùnh ñaïo, Tham saân khoâng sinh khôûi, beøn noùi vôùi vò Tyø-kheo thöù hai: “Tröôûng laõo laø thieän tri thöùc, ngöôøi maø toâi kính troïng, nay muoán noùi vôùi Tröôûng laõo moät vieäc bí maät”. Vò kia hoûi: “Thaày muoán noùi ñieàu chi?”. Ñaùp: “Tröôûng laõo! Toâi ñaõ chöùng A-la-haùn”. Vò kia noùi: “Tröôûng laõo! Ñöùc Theá Toân coøn taïi theá, chuùng ta ñích thaân laõnh thoï giaùo phaùp, tinh taán sieâng tu, thaønh töïu ñaïo quaû laø chuyeän ñöông nhieân”. Thaày Tyø-kheo aáy sau ñoù du haønh nôi caùc laøng maïc buoâng thaû caùc caên, boû tu chæ quaùn, lieàn khôûi phieàn naõo, si aùi phaùt sinh, beøn noùi vôùi baïn: “Tröôùc ñaây toâi töôûng ñaõ chöùng ñaéc, hoùa ra chöa chöùng. Vì sao bieát ñöôïc? Vì toâi töï thaáy trong taâm phieàn naõo vaãn coøn”. Vò Tyø-kheo kia noùi: “Tröôûng laõo ñaõ noùi doái raèng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi neân phaïm toäi Ba-la-di”. Tyø-kheo naøy noùi: “Khoâng phaûi laø toâi bieát maø coá noùi doái, maø

vì toâi töôûng laø thaät chöùng”. Caùc Tyø-kheo ñem vieäc aáy baïch ñaày ñuû leân Theá Toân: “Baïch Theá Toân! Tyø-kheo moã giaùp noùi doái raèng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi”. Phaät goïi thaày aáy ñeán. Khi ñeán roài, Phaät hoûi: “Tyø-kheo, coù phaûi thaày hö voïng töï xöng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi chaêng?”. Thaày ñaùp: “Baïch Theá Toân! Khoâng phaûi con töï xöng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, maø vì

con töôûng laø ñaõ thaät chöùng, do ñoù neân môùi noùi". Phaät beøn hoûi thaày: "Vì lyù do gì maø thaày noùi nhö theá?". Tyø-kheo lieàn baïch Phaät: "Baïch Theá Toân! Khi con soáng nôi röøng vaéng, tu taäp caên, löïc, giaùc chi, thaùnh ñaïo, thì phieàn naõo khoâng sinh khôûi, neân con töôûng laø ñaõ ñaéc quaû A-la-haùn, beøn noùi vôùi baïn laø mình ñaõ chöùng ñaéc. Nhöng sau ñoù con du haønh caùc laøng maïc khoâng thu giöõ caùc caên, neân phieàn naõo sinh khôûi, lieàn sinh nghi ngôø beøn trình baøy vôùi Tyø- kheo aáy, chöù khoâng phaûi noùi doái". Baáy giôø, Theá Toân baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Thaày Tyø-kheo aáy khoâng phaûi coá yù voïng ngöõ noùi mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi nhöng neân bieát raèng Tyø-kheo aáy chính laø ngöôøi taêng thöôïng maïn". Roài Phaät baûo Tyø-kheo aáy: - Vì sao ñoái vôùi chaùnh phaùp, oâng coù loøng tin töø boû gia ñình soáng khoâng gia ñình, xuaát gia maø coøn khôûi taâm taêng thöôïng maïn? OÂng phaûi kheùo leùo ñoaïn tröø taêng thöôïng maïn, môùi ñaït ñöôïc A-la-haùn. Khi ñoù, Tyø-kheo aáy raát xaáu hoå lieàn ngay tröôùc Phaät vaän duïng söùc tinh taán, tu taäp chæ quaùn, ñoaïn tröø taêng thöôïng maïn, chöùng quaû A-la- haùn. Caùc Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: "Thaät laø ly kyø baïch Theá Toân! Thaày Tyø-kheo naøy nöông ñöùc töø bi cuûa Phaät, sieâng naêng tu taäp chæ quaùn, maø tröø ñöôïc taêng thöôïng maïn, chöùng quaû A-la-haùn". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Tyø-kheo aáy khoâng nhöõng ngaøy nay nöông nhôø ôn ta, vaän duïng tinh taán, tu taäp chæ quaùn, tröø taêng thöôïng maïn, chöùng quaû La Haùn, maø ñôøi quaù khöù, cuõng ñaõ nhôø ta, sieâng tu khoâng nhaùc, ñöôïc quaû baùo lôùn". Caùc Tyø-kheo laïi baïch Phaät: "Ñaõ töøng coù nhö vaäy sao?". Phaät noùi vôùi caùc Tyø-kheo: "Ñuùng theá. Trong thôøi quaù khöù coù moät nöôùc teân Ca-thi, thaønh phoá teân Ba-la-naïi. Baáy giôø, trong nöôùc daân chuùng giaøu coù, ba ñoäc maõnh lieät, coù moät ngöôøi Baø-la-moân baàn cuøng, töø ngoaøi thoân ñi vaøo thaønh phoá. Nhaân ngaøy leã hoäi, neân daân chuùng trong thaønh coù ngöôøi cöôõi voi, coù keû cöôõi ngöïa, coù ngöôøi ñi xe, coù ngöôøi ñi kieäu. Hoï taém röûa saïch seõ, thoa öôùp höông thôm, maëc y phuïc môùi, tha hoà höôûng

thuï naêm thöù duïc laïc, caùc moân giaûi trí. Khi aáy, oâng Baø-la-moân, taâm khaùt aùi phaùt sinh beøn hoûi ngöôøi khaùc: "Nhöõng boïn ngöôøi aáy ñaõ taïo nhaân duyeân gì maø höôûng ñöôïc khoaùi laïc nhö theá?". Ñaùp: "Baø-la-moân! OÂng khoâng bieát sao?". OÂng traû lôøi: "Khoâng bieát!". Ngöôøi aáy beøn noùi vôùi Baø-la-moân: "Nhöõng ngöôøi aáy ñôøi tröôùc tu haønh coâng ñöùc, ñôøi naøy laïi chaêm chæ gaày döïng cô nghieäp, neân ñöôïc an laïc nhö theá". Luùc aáy, Baø-la-moân lieàn suy nghó: "Nhöõng haïng ngöôøi naøy thaân theå tay chaân chaúng khaùc gì ta. Nay ta caàn phaûi gaéng coâng noã löïc seõ ñöôïc taøi saûn, tha hoà vui chôi, chaúng khaùc chi hoï". OÂng beøn veà nhaø noùi vôùi baø vôï: "Toâi muoán ñi xa, gaéng söùc caàu taøi". Vôï oâng ñaùp: "OÂng ñi tìm kieám caùc thöùc aên uoáng cho vôï con ôû gaàn ñaây cuõng ñöôïc, vieäc gì phaûi ñi xa". Baø-la-moân noùi: "Vì vieäc ñoù khoâng thöïc hieän ñöôïc, neân ta phaûi ñi xa". Baø vôï suy nghó: "OÂng aáy nhaát quyeát muoán ñi, bieát laøm sao ñöôïc". Beøn noùi vôùi oâng Baø-la-moân: "Ñi, ôû tuøy yù oâng, nhöng phaûi töï baûo troïng". Baø-la-moân beøn ra leänh cho vôï:

“Baø-phaûi caån thaän troâng chöøng thaèng beù”. Theá roài, Baø-la-moân ra ñi, ñeán moät khu laøng ven bieån thaáy caùc khaùch buoân tuï hoïp taïi moät ñình laøng, truyeàn leänh nhö sau: “Coù ai ra bieån tìm chaâu baùu chaêng?”. Baø-la-moân ñaùp: “Toâi muoán ra bieån”. Khaùch buoân hoûi: “OÂng coù tieàn baïc haøng hoùa gì khoâng?”. Ñaùp: “Toâi khoâng coù tieàn baïc haøng hoùa gì caû, chæ muoán theo caùc oâng xin aên vaø chuù nguyeän giuùp caùc oâng”. Khi aáy, caùc thöông khaùch vì caàu phöôùc, neân baûo oâng leân thuyeàn. Thuyeàn gaëp gioù thuaän, ñi ñeán moät khu laøng nôi bôø bieån. Luùc aáy, Baø-la-moân vaøo xoùm khaát thöïc, doác söùc tìm tieàn baïc, ñöôïc vaøng roøng ba möôi hai daät, möôøi boán haït ngoïc ma ni, roài theo beø baïn trôû laïi Dieâm- phuø-ñeà. Khi thuyeàn caäp beán, Baø-la-moân khoaùc laùc vôùi caùc khaùch buoân: “Ñem haøng hoùa ñi, nay ñöôïc cuûa caûi trôû veà thì coù gì laø kyø laï. Tröôùc ñaây ta ñi tay khoâng, nay ñöôïc chaâu baùu theá naøy, môùi goïi laø kyø ñaëc”. Roài oâng ta vui möøng quaù möùc tay caàm chaâu baùu, nhaûy nhoùt khoâng ngöøng; baát ñoà, chaâu baùu rôi toõm xuoáng bieån. Luùc aáy, Baø-la-moân raát laø saàu naõo, than thôû: Ta ñaõ quaù cöïc khoå môùi ñöôïc chaâu baùu theá naøy, vì sao boãng choác laïi rôi caû xuoáng nöôùc! Ta phaûi duøng saøo kheàu leân ñeå tìm laïi chaâu baùu. OÂng beøn leân bôø tìm ñöôïc moät khuùc caây, ñem ñeán thôï moäc, noùi: “Phieàn oâng laøm giuùp toâi moät caùi muoãng”. Thôï moäc laøm xong. OÂng laïi ñem ñeán thôï tieän nhôø tieän giuùp, roài ñem ñeán thôï saét nhôø hoï bòt saét. Xong ñaâu ñoù, oâng trôû laïi bieån, veùn tay aùo leân, roài duøng caùi muoãng kheàu nöôùc bieån. Khi aáy, coù vò thaàn bieån, thaáy theá suy nghó: “OÂng Baø-la-moân naøy ñònh laøm gì theá, ta hoûi thöû xem”. Beøn bieán hình daïng moät Baø-la-moân, ñeán caïnh oâng ta, duøng keä maø hoûi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 919

“Xaén aùo leân taän vai,
Voäi vaøng tôï vieäc gaáp.
Neân toâi ñeán hoûi oâng,
Ñònh laøm vieäc gì theá?”.
Baø-la-moân duøng keä ñaùp laïi:
“Nöôùc bieån caû naøy ñaây,
Saâu roäng, chuùa traêm soâng.
Nay toâi duøng phöông tieän,
Chæ muoán muùc cho heát”.
Khi aáy, thaàn bieån laïi ñoïc keä:
“Bieån lôùn chöùa traêm soâng,
Coù loãi gì vôùi oâng?
Maø oâng duøng phöông tieän,
Mong muùc heát saïch khoâng?”.
Baø-la-moân laïi ñoïc keä:
“Toâi traûi qua khoå cöïc,

Vöôït bieån tìm chaâu baùu.
Ñöôïc baêm hai daät vaøng,
Ma ni möôøi boán haït.
Ñònh rôøi thuyeàn leân bôø,
Goùi ñoà rôi xuoáng bieån.
Vì tìm laïi baûo vaät,
Muoán muùc caïn bieån naøy".
Baáy giôø, thaàn bieån laïi ñoïc keä:
"Bieån lôùn quaù roäng saâu,
Chuùa teå caû traêm soâng.
Giaû söû traêm ngaøn naêm,
Muùc hoaøi vaãn khoâng heát".
(260c) Baø-la-moân laïi noùi keä ñaùp:
"Nhaät nguyeät chieáu soi khoâng taän cuøng,
Muoãng caây caùn saét khoù hö hoaïi,
Chuyeân caàn noå löïc khoâng ngôi nghæ
Bieån caû lo gì chaúng caïn vôi".
Khi Baø-la-moân noùi keä xong, beøn muùc nöôùc bieån, ñoå leân bôø, nöôùc laïi chaûy xuoáng. Luùc aáy, thaàn bieån xem xeùt taâm yù Baø-la-moân bieáng nhaùc hay kieân coá thì thaáy oâng ta raát chuyeân caàn, khoâng heà thoái chí. Thaàn bieån lieàn suy nghó: "Giaû söû muùc nöôùc bieån naøy traûi qua traêm naêm thì nöôùc cuõng khoâng suy giaûm, nhö nöôùc thaám loâng toùc maø thoâi. Nhöng vì caûm

ñoäng ñöùc tính chuyeân caàn cuûa Baø-la-moân, neân thaàn bieån hoaøn laïi chaâu baùu vaø ñoïc keä: "Traùng só thaät sieâng naêng, Taâm chí khoâng ngôi nghæ. Vì caûm ñöùc chuyeân caàn, Tuy maát roài laïi ñöôïc". Phaät baûo vôùi caùc Tyø-kheo: "Thaàn bieån khi aáy naøo phaûi ai khaùc ñaâu maø chính laø Ta ñaây, coøn Baø-la-moân chính laø Tyø-kheo naøy. Trong ñôøi quaù khöù oâng ñaõ nhôø Ta ra söùc sieâng naêng neân ñöôïc quaû baùo lôùn. Ngaøy nay cuõng laïi nhôø Ta, tinh caàn chaêm chæ, tu taäp chæ quaùn, tröø taêng thöôïng maïn maø ñaït ñöôïc A-la-haùn". Roài Phaät truyeàn leänh cho caùc Tyø-kheo soáng taïi thaønh Xaù-veä ñeàu taäp hôïp taát caû, ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi, vaø vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo nhö sau: - Neáu Tyø-kheo chöa bieát, chöa chöùng, maø töï xöng mình ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, coù tri kieán thuø thaéng cuûa baäc thaùnh, bieát nhö theá, thaáy nhö theá; sau ñoù, vò naøy bò kieåm tra, hoaëc khoâng bò kieåm tra, nhöng sôï phaïm toäi vaø muoán ñöôïc thanh tònh neân noùi nhö sau: - Thöa Tröôûng laõo! Toâi khoâng bieát maø noùi raèng bieát, khoâng thaáy maø noùi raèng thaáy. Ñoù laø lôøi noùi hö doái khoâng thaät. Tröø tröôøng hôïp taêng thöôïng maïn ra, Tyø-kheo naøy phaïm toäi Ba-la- di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng chuùng. GIAÛI THÍCH: Tyø-kheo: (Ñaõ giaûi thích ôû giôùi thöù nhaát). Chöa bieát: Vì khoâng coù trí. Chöa lieãu (chöùng): Vì chöa ñoaïn tröø (caùc laäu hoaëc). Töï xöng: Noùi veà baûn thaân

mình. Nhaân phaùp (phaùp cuûa ngöôøi): Ñoù laø: naêm duïc, naêm kieát haï phaàn, saùu thuù, saùu cô sôû tranh caõi, baûy söû, taùm taø vaïy ôû ñôøi, taùm phaùp, chín maïn, chín naõo, möôøi haønh tích thieän, möôøi haønh tích aùc. Nhaân phaùp coøn coù: Nhö caùc thieân nhaân duøng keä hoûi Phaät: "Ngöôøi naøo sinh ñöôøng thieän? Ai ñöôïc sinh, coõi trôøi? Keû naøo suoát ngaøy ñeâm, Nuoâi lôùn caùc coâng ñöùc?". Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng keä ñaùp caùc thieân nhaân: "Ñaøo gieáng beân ñöôøng ñi, Troàng caây boá thí traùi.

Röøng caây cho boùng maùt, Caàu ñoø ñöa ngöôøi qua. Boá thí tu tònh giôùi, Trí tueä boû xan tham. Coâng ñöùc ngaøy ñeâm taêng, Thöôøng sinh coõi trôøi ngöôøi". Ñoù laø nhaân phaùp. Laïi nöõa, hieáu thuaän cha meï, cuùng döôøng Sa-moân, Baø-la-moân vaø caùc baäc tu phaïm haïnh ñaùng toân kính, ñoù laø nhaân phaùp. Phaùp hôn ngöôøi (quaù nhaân phaùp): Thaäp trí, phaùp trí, vò tri trí, ñaúng trí, tha taâm trí, khoå taäp dieät ñaïo trí, taän trí, voâ sinh trí, dieät taän giaûi thoaùt, taêng thöôïng taâm thieän, thuaàn thuïc thieän caên, tònh baát tònh giaûi thoaùt, hieåu roõ quaû Tu-ñaø-hoaøn vaø phaùp thieàn ñònh tuøy thuoäc, kheùo nhaäp, xuaát truï vaø theå nghieäm caùc phaùp thieàn ñònh goïi laø chæ quaùn ba Tam-muoäi, ba minh; boán nieäm xöù, boán chaùnh caàn, boán nhö yù tuùc, boán thieàn, boán taâm voâ löôïng, boán ñònh voâ saéc, boán thaùnh ñaïo, boán thaùnh chuûng, boán thaùnh ñeá, boán quaû Sa-moân; naêm chi ñònh, naêm caên, naêm löïc, naêm xöù giaûi thoaùt; saùu phaùp voâ thöôïng, saùu thaùnh phaùp, saùu giôùi xuaát yeáu, saùu nieäm, saùu thoâng; baûy taøi, baûy phaùp voâ tröôùc, baûy tam muoäi, baûy laäu taän löïc, baûy giaùc chi; taùm chaùnh ñaïo, taùm thaéng xöù, taùm giaûi thoaùt, taùm höôùng ñaïo tích; chín töôûng, chín phaùp hoan hyû, chín tònh haïnh maõn tuùc, chín ñònh thöù ñeä; möôøi truï xöù Hieàn Thaùnh, möôøi nhaát thieát nhaäp, möôøi ly phaùp xí nhieân, möôøi phaùp voâ hoïc, möôøi chuûng laäu taän löïc. Ñoù goïi laø phaùp hôn ngöôøi. Thaùnh tri kieán: Tri kieán cuûa Phaät vaø ñeä töû Phaät, hoaëc töï xöng bieát maø khoâng thaáy, hoaëc töï xöng thaáy maø khoâng bieát, hoaëc töï xöng vöøa bieát vöøa thaáy, hoaëc khoâng bieát khoâng thaáy. Bieát maø khoâng thaáy: Nhö noùi: Toâi bieát khoå taäp dieät ñaïo, maø khoâng noùi: Toâi coù thieân nhaõn thanh tònh, thaáy ngöôøi cheát ôû ñaây roài sinh ñeán coõi thieän, coõi aùc kia hoaëc quyù, hoaëc tieän. Laïi cuõng khoâng noùi: Toâi ñöôïc thieân nhó hôn ngöôøi, nghe ñöôïc tieáng ngöôøi, tieáng loaøi phi nhaân, hoaëc gaàn hoaëc xa; Laïi cuõng khoâng noùi: Toâi bieát ñöôïc taâm ngöôøi khaùc, coù thaàn tuùc bay treân hö khoâng töï bieát ñöôïc ñôøi tröôùc v.v... Ñoù goïi laø bieát maø khoâng thaáy. Thaáy maø khoâng bieát: Töï noùi: Toâi ñöôïc thieân nhaõn thanh tònh, cho ñeán töï bieát tuùc maïng maø khoâng noùi. Toâi bieát töù thaùnh ñeá. Ñoù goïi laø thaáy maø khoâng bieát. Vöøa bieát vöøa thaáy: Nhö noùi: Toâi bieát boán Thaùnh ñeá, cho ñeán töï

bieát ñöôïc tuùc maïng; Ñoù goïi laø vöøa bieát vöøa thaáy. Khoâng bieát khoâng thaáy: Khoâng noùi: Toâi bieát boán thaùnh ñeá, cho ñeán töï bieát tuùc maïng. Ñoù

goïi laø khoâng bieát khoâng thaáy. Ñöôïc söï thuø thaéng: Bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy, hoaëc thaät khoâng bieát maø noùi bieát, khoâng thaáy maø noùi thaáy. Veà sau ñöôïc kieåm tra, hoaëc khoâng kieåm tra. Kieåm tra: Coù ngöôøi hoûi: "Tröôûng laõo! Ngaøi ñöôïc quaû thaùnh chaêng? Theo phaùp sö naøo maø hoïc ñöôïc quaû aáy? Ngaøi ñaït ñöôïc taïi ñaâu? Khi ñaït ñöôïc nhö theá naøo?". Ñoù goïi laø kieåm tra. Khoâng kieåm tra: Khoâng ai hoûi. Neáu khoâng thaät söï ñöôïc phaùp hôn ngöôøi maø noùi laø mình ñöôïc, thì duø coù ai kieåm tra hay khoâng kieåm tra cuõng phaïm toäi Ba-la-di. Caàu thanh tònh: Vì muoán ñöôïc thanh tònh, neân noùi: Toâi khoâng bieát maø noùi raèng bieát, khoâng thaáy maø noùi raèng thaáy. Hö: Troáng khoâng. Cuoáng: Khoâng ñuùng söï thaät. Voïng ngöõ: Töï noùi moät caùch hö doái. Tröø taêng thöôïng maïn: Theá Toân theå taát. Ba-la-di: (Nhö treân ñaõ noùi) Laïi coù Ba-la-di khoâng phaûi do noùi doái maø do thoaùi hoùa, ñoïa laïc. Ñoù goïi laø Ba-la-di. Laïi coù Ba-la-di: Toäi ñaõ vi phaïm khoâng theå phaùt loà saùm hoái, goïi laø Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo töï noùi: "Toâi laø baäc phaùp trí chaêng?", thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: "Toâi laø baäc phaùp trí", thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: "Toâi ñaõ ñöôïc phaùp trí", thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi: "Toâi ñoaïn tröø nhö vaäy, tu taäp nhö vaäy, chöùng ngoä nhö vaäy v.v..." cho ñeán noùi: "Toâi laø baäc laäu taän löïc chaêng?" thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: "Toâi laø baäc laäu taän löïc", thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: "Toâi ñöôïc laäu taän löïc", thì phaïm toäi Ba-la-di. (hoaëc noùi): Ñoaïn nhö vaäy, tu nhö vaäy, chöùng nhö vaäy v.v... cuõng nhö theá. Neáu Tyø-kheo chuyeân ñi giaùo hoùa, ñeán nhaø ñaøn-vieät, noùi vôùi ngöôøi ñaøn baø: "Naøy Öu-baø-di, caùc Tyø-kheo an cö taïi choã aáy ñeàu chaúng phaûi laø phaøm phu", thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: "Toâi cuõng ôû trong soá ñoù", thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu hoï hoûi: "Tröôûng laõo ñaõ ñöôïc phaùp aáy sao?"

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 4 923

Ñaùp: "Ñaõ ñöôïc", thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi: "Naøy Öu-baø-di! Caùc Tyø-kheo an cö taïi choã kia ñeàu ñöôïc quaû A-la-haùn", cho ñeán noùi: "Toâi cuõng ñöôïc phaùp aáy", thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc Tyø-kheo noùi: "Caùc Tyø-kheo an cö taïi choã kia ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng", cho ñeán noùi: "Toâi ñöôïc phaùp aáy", thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc noùi: "Caùc Tyø-kheo an cö taïi choã kia ñaõ xong..." cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Öu-baø-taéc, Öu-baø-di: "Caùc Tyø-kheo töï töù taïi choã kia ñeàu chaúng phaûi phaøm phu, ñeàu laø A-la-haùn, ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng"; cho ñeán noùi: "Toâi ñöôïc phaùp aáy", thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Öu-baø-di: "Caùc Tyø-kheo truù taïi töï vieän kia ñeàu chaúng phaûi phaøm phu, ñeàu laø A-la-haùn, ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng", cho ñeán noùi: "Toâi ñöôïc phaùp aáy", thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu Tyø-kheo noùi vôùi Öu-baø-di: "Caùc Tyø-kheo Thöôïng toïa ôû taïi choã kia ñeàu chaúng phaûi phaøm phu, ñeàu laø A-la-haùn, ñeàu ñöôïc phaùp thuø thaéng". Roài ngöôøi aáy hoûi: "Tröôûng laõo coù ñöôïc phaùp aáy chaêng?". Ñaùp: "Toâi cuõng ñöôïc phaùp aáy" thì phaïm toäi Ba-la-di. Taïi nhaø quoác vöông, nhaø Ñaïi thaàn, nhaø tröôûng giaû, nhaø cö só ôû trong thaønh, trong vieän, cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo noùi: "Caùc Tyø-kheo ôû nhaø

baø, caùc Tyø-kheo thoï trai nhaø baø, caùc Tyø-kheo daïy kinh cho baø con cuûa baø, ñeàu khoâng phaûi laø phaøm phu, maø laø A-la-haùn, ñaõ ñöôïc phaùp thuø thaéng", cho ñeán noùi: "Toâi ñaõ ñöôïc phaùp aáy", thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu noùi: "Tyø-kheo caàm baùt nhö theá, maëc y nhö theá, aên thöùc aên nhö theá, ñi nhö theá, ñöùng nhö theá, naèm nhö theá, ñeàu khoâng phaûi laø phaøm phu, maø laø A-la-haùn, ñaõ ñöôïc phaùp thuø thaéng", cho ñeán noùi: "Toâi ñaõ ñöôïc phaùp aáy", thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu noùi: "Caùc Tyø-kheo treân ñaây ñeàu ñöôïc phaùp trí, toâi cuõng ñöôïc phaùp trí chaêng?", thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi: "Toâi laø baäc phaùp trí", thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi: "Toâi ñaõ chöùng ñaéc phaùp trí", maø khoâng thaät chöùng, thì phaïm toäi Ba-la-di. Hoaëc noùi: "Toâi bieát nhö theá, toâi ñoaïn nhö theá, toâi tu nhö theá", noùi nhö theá, cho ñeán "Ñöôïc laäu taän löïc, ñaõ chöùng ñaéc", cuõng nhö vaäy. Neáu Tyø-kheo duøng ngoân ngöõ thuû ñoâ noùi vôùi ngöôøi ôû bieân thuøy, hoaëc duøng ngoân ngöõ ôû bieân thuøy noùi vôùi ngöôøi ôû thuû ñoâ, hoaëc duøng ngoân ngöõ thuû ñoâ noùi vôùi ngöôøi ôû thuû ñoâ, hoaëc duøng ngoân ngöõ bieân thuøy noùi

vôùi ngöôøi ôû bieân thuøy, chæ noùi nghóa maø khoâng noùi aån yù, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu noùi aån yù maø khoâng noùi nghóa, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu noùi caû aån yù laãn nghóa, thì phaïm toäi Ba-la-di. Neáu khoâng noùi nghóa cuõng khoâng noùi aån yù maø hieän töôùng thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Noùi nghóa khoâng noùi aån yù: Töï xöng noùi veà mình (ngaõ) maø khoâng xöng noùi La Haùn. Noùi aån yù khoâng noùi nghóa: Xöng noùi veà La Haùn maø khoâng xöng noùi veà mình. Noùi caû nghóa laãn aån yù: Töï xöng noùi "Ta laø La Haùn". Khoâng noùi nghóa cuõng khoâng noùi aån yù: Hieän töôùng La-haùn, hoaëc nhaém maét laïi, duøng tay chæ vaøo mình, noùi vôùi Öu-baø-di: "Baø laø keû ngu si khoâng bieát baäc ñaùng toân kính, ví nhö hoa Öu ñaøm baùt, laâu laém môùi xuaát hieän moät laàn maø khoâng bieát traân quyù". Laøm ra töôùng traïng nhö vaäy, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Neáu Tyø-kheo vieát ra chöõ hoaëc baèng daáu hieäu, hoaëc ra daáu tay, hieän nghóa maø khoâng hieän aån yù, thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Hoaëc hieän aån yù khoâng hieän nghóa cuõng phaïm toäi Vieät-tyø-ni taâm nieäm saùm hoái. Neáu hieän caû nghóa laãn aån yù, thì phaïm toäi Thaâu-lan-giaù. Neáu khoâng hieän nghóa cuõng khoâng hieän aån yù, thì khoâng coù toäi. Tröø caên, löïc, giaùc chi, thaùnh ñaïo, chuûng, coøn caùc thöù phaùp thieän theá gian, caùc oai nghi nhoû nhaët khoâng neân taùn thaùn maø chæ taùn thaùn Phaät, Phaùp, Taêng, caùc ñaïi ñeä töû nhö Xaù-lôïi-phaát, Muïc- kieàn-lieân thì khoâng coù toäi. Khoâng neân töï ca ngôïi baûn thaân mình. Chæ khi naøo (ai) ñoàng yù hoûi, mình noùi söï thaät, thì khoâng coù toäi. Theá neân, noùi: - Neáu Tyø-kheo chöa bieát, chöa chöùng maø töï xöng ñöôïc phaùp hôn ngöôøi, ñöôïc Thaùnh tri kieán thuø thaéng, bieát nhö vaäy, thaáy nhö vaäy. Veà sau, hoaëc bò kieåm tra, hoaëc khoâng bò kieåm tra, bieát laø mình phaïm toäi, muoán caàu thanh tònh, neân noùi nhö sau: "Thöa Tröôûng laõo! Toâi khoâng bieát maø noùi raèng bieát, khoâng thaáy maø noùi raèng thaáy, lôøi noùi troáng khoâng, doái traù, khoâng thaät", tröø tröôøng hôïp taêng thöôïng maïn ra, Tyø-kheo aáy phaïm toäi Ba-la-di, khoâng ñöôïc soáng chung vôùi Taêng chuùng. Baáy giôø,

Ñöùc Theá Toân truù taïi thaønh Xaù-veä, sau böõa ngoï trai, Ngaøi ngoài quay maët veà höôùng Ñoâng, boùng maët trôøi xeá ñoä ba ngöôøi röôõi, ngaøy möôøi ba, nöûa thaùng thöù tö cuûa muøa Ñoâng, saùu naêm sau khi thaønh ñaïo, vì caùc Tyø-kheo soáng nôi laøng maïc, vaø caùc Tyø- kheo taêng thöôïng maïn maø cheá giôùi naøy. Nhöõng gì Phaät ñaõ cheá phaûi tuøy thuaän chaáp haønh. Ñoù goïi laø phaùp tuøy thuaän.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.